

HISZTAP



HABOZÁS. (Lásd a 22. lapon.)

XLV. kötet, 2. szám.

Ára negyedévre 1 firt. Egyes szám ára 12 kr.
Megjelen minden vasárnap 16 oldalon.

1893. július 9-én.

ROSZCSONT FERKE ujabb rugaszkodásai.

Irta: Ida néni.

(Képekkel.)

I. A farkas vadászat.



FERKE jól felhasználta a telet. Amilyen mulatságot csak kigondolhatott, azt mind végig élvezte: szánkázott, koresolyázott, csuszkált, hóvárakat emelt, hóemberekből egész regementet állított fel, hólabával ágyuzott, végül, mint a nagy urak, vadászatot is tartott, még pedig, amint ilyen kemény télen illik: farkasvadászatot.

No, nem hiszitek? Ha én mondom, hát igaz! csak tessék várni, majd szépen sorjában elmondom, hogy történt.

Ferkéék házuk alatt volt még egy nagy udvar, ahol nyáron művészi produkeciókat rendezett. Most oda gyűlt a Ferke bandája, azok a drágalátos barátok, kik közül Rontó Pál és Vad Laczi mint elsőrendű csillagok tündököltek. (A hold Ferke volt.) Ott a nagy hóban játszottak, csuszkáltak, verekedtek és pedig olyan óriási lármával, hogy a harmadik utczába is elhallatszott.

Egyszer oda vetődik közibéjük Janika is, a Teréz néni fiacskája. Látogatóba jött volt a Ferke hugához. Mikor a lármát, kiabálást, kurjantást hallotta, kedve szottyant, hogy ő is lemegy az udvarba megnézni, hogyan mulatnak Ferke és pajtásai.

— Ne menj aranyos Janikám e vásott ficzkók közé, inté Erzsike. Megbánod!

— De csak egy piczikét nézem őket, mondá Janika. Még közel sem megyek,

csak úgy messziről nézem őket, hidd el Erzsikém.

— Legjobb, ha feléjük sem mégy. Meglátod, baj lesz belőle!

— Ó dehogy! biztatá Janika. Ha látom, hogy egyik közel jön hozzám, elfutok.

— Amint tetszik, mondá Erzsike; de én nagyon félek, hogy megkeserülöd. Hallgass a jó szóra!

Csakhogy Janikának hiába beszélt, mert éppenséggel nem hallgatott rá. Már mért ne menne ki oda, ahol olyan derék mulatság folyik? Volt neki jó bundácskája; igenis: rókamállal bélelt szép uj kabátja. Ebben csak öröm volt künn lenni, mert a legnagyobb hidegben sem fázott benne.

Hamarosan felöltötte hát a bundikát és leszaladt az udvarra. Ugy tett, amint mondta. Nem ment egészen közel a játszókhoz, hanem némi távolságban megállt.

Ferke, mint a mesebeli óriás, mindjárt megszagolta, hogy idegen jár a portáján. Janika nem volt idegen, de nem tartozott Ferkének a kompániájához. Durván rákiáltott Janikára.

— Mit akarsz itt, te taeszó? Tüstént lódulj, vagy befakasztom azt a tökfejedet.

Ha Janikának esze lett volna, erre a szép biztatásra elvitte volna az irháját; de szegényke nagyon kíváncsi volt és ott maradt. Hogy azonban Ferkét, a vad Ferkét, kiengesztelje, kivett a zsebéből egy fél kiflit, tökmagot, pattogatott kukoriczát, mogyorót és megkínálta vele.

Az elemózsia láttára Ferke kedves arcot öltött, oda jött a kis fiuhoz és barátságosan megveregette a vállát.

— Van-e még több, Janika? Add ide!

Janika kifordította zsebeit, hogy a legutolsó szemet is oda adhassa Ferké-

nek.
dika

bund
pom

Ja
zseb
kegy

derél
játsz
gyor

Ja
A na
dolt

Fe

hideg
szolg
tartó
is eg

had.

ditju
Most

Mi le

A
ugyar
hogy

pegve

—
Csak
tünk
san.

Ja

—
Mert

nek. Ennek szemébe ötlött a Janika bundikája.

— Hallod-e te bikfiéz, hisz neked olyan bundád van, mint egy nagy urnak. Igazán pompás!

Janika még két diót talált a nadrágja zsebében. Azt is oda adta. Ferke erre még kegyesebb lett.

— Tudod mit, Janika? Mivelhogy olyan derék legény vagy, szabad neked is velünk játszani. De holnap hozz majd több mogyorót, hallod-e?

Janika egészen elpirult a nagy örömtől. A nagy fiúkkal fog játszani? Dehogy gondolt ő többet az Erzsike intésére!

Ferkének nagyszerű terve volt.

— Tudjátok mit, fiuk? Most a nagy hideg miatt sok farkas jár erre felé. A szolgabíró meg az urak farkas-vadászatot tartottak a baári erdőben. Tartsunk mi is egyet! Játssunk farkas-vadászatot!

— Pompás, nagyszerű! kiáltozta az egész had. De ki lesz a farkas?

— Ki lesz? Hát a Janika, ni! Kifordítjuk a kabátját a szőrös felére, így ni! Most vedd fel! Hát nem igazi farkas most? Mi leszünk a vadászok!

A kifordított bundában Janika csakugyan valami vadállathoz hasonlított. Csak-hogy egy kicsit félt.

— Nem fogtok meglőni? kérdé szépegve.

— Ó te buksi! Hisz puskánk sincs! Csak hógolyóbissal dobálunk, aztán kergétünk és elfogunk, ha nem futsz elég gyorsan. Azért hát vigyázz magadra!

Janika még alkudozott.

— Nem lesz bántódásom, ha elfogtok? Mert a farkast agyonütik ám!

— Te gyáva! mérgelődött Ferke. Inkább nyúlnak illenél be, mint farkasnak. Vedd föl te a bundát, Laczi! Te jobb farkas leszel!

Avval lerántotta Janikáról a meleg kabátot és a Vad Laczi nyakába akasztotta, persze szintén kifordítva. De hát Laczi nem bujhatott bele, mert neki szűk volt.

— Jaj, fázom! panaszkodott Janika didegve.

— Ej mit! Meg nem fagysz! . . . nevette Rontó Pali. Ne pityeregj, mert elkergetünk. Nem köll nekünk ilyen nápicz legényke!

Erre Janika elhallgatott. Ferke pedig rendezgetni kezdett.

— Ide figyeljtek! Itt lesz az akol, állj ide Jani! Te leszel a bárány és bégetni fogsz! Akkor eljön Laczi, mondok: a farkas, és elvisz. Mi, a vadászok, majd ide állunk lesbe, és aztán a farkast megtámadjuk és megöljük. Jó lesz?

— Nagyon jó, kiáltották a fiuk. Kezdk hát. Szaporán!

Janika, akit bunda nélkül egészen megvett az Isten hidege, a térdig érő hóban — már mint az akolban — keservesen bégett. Erre Laczi megrohanta, olyan ordítással, mint egy oroszlán, ölbe kapta és el akarta vinni. De a vadászok sem voltak restek. Még nagyobb ordítással iramodtak Laczi után, aki futott, amint csak birták lábai. Kezdődött a hajsza. A farkas kitett magáért. Ledobta a bárányt, hogy csak úgy nyekkent, mert könnyíteni akart magán — de mind hiába! A hógolyók egész zápora röpült feléje. Laczi is visszadobott egyet, de akkor Ferke rákiáltott:

— Hohó, ez nem járja! A farkas nem ló vissza. Te csak harapj, ha lefülelnek.

Igaza is volt Becsületes farkas nem szokot lőni. Laczi szót fogadott tehát. Nagy munkába került, míg legyűrhatték, de aztán jaj volt neki — azaz a szegény bundi-kának. Huzták-nyuzták, tépték-szaggatták, amint Laczit ott hempergették meg a hóban. Laczi védte a bőrét kézzel-lábbal, a tiz

körmével, még a fogával is — de hiába! Győztek a vadászok, és mire Laczi farkas feltápázkodott, a bundácska ezer meg ezer foszlányban csüngött le róla. A báránka is megjárta. A vadászok, mikor a hajszo-lásban neki melegedtek, elfelejtették, hogy Janika tulajdonképen bárány, hanem far-



HUZTÁK-NYUZTÁK.

kas-kölyöknek nézték. Ugy is bántak el vele; megtépázták a mélységes hóban, hogy majd bele fult az istenadta, kékre zöldre püfölték és végül összetépték a ruháit.

De mind ez semmi sem volt az ő fájdalomához képest, mikor meglátta, mivé lett

az ő szép bundácskája. Most jajgatott csak Isten igazában. Talán először történt ezen a világon, hogy bárány keserget azon, mivel a farkas irhájának baja esett. Ferkét boszantotta a dolog.

(Folytatása a 22. lapon.)

ába!
rkas
ezer
nyka
jszo-
hogy
far-

KÉVE-TRÓNUS.

NAPSUGÁRBAN ég a határ
Megérett a gabona már,
Ha megérett learatják,
Dús kékébe összerakják.

A kékének legtetetjén
Trónol egy kis ketyke
legény;
Trónusáról jó messze lát,
Kis királynak érzi magát.



csak
ezen
mivel
erkét

(Folytatás a 20. laphoz.)

— Ejnye te pityergős baba, te siró duda!
Nem hallgatsz el tüstént! Ni, hogy bög,
mert egy kicsit megsimogatták.

— De a bundácskám! jajgatott Janika.
Azt egészen összetéptétek! Mit szól majd
az én mamám? Jaj, jaj, kikapok!

— Ha kikapsz, nagyon jó lesz, vigasz-
talta Ferke; minek jöttél ide hozzánk?
Nem hívott senki!

(Folytatása következik.)

A NYÁR ÖRÖME.

(Képpel a 21—25. lapokon.)

GYERE pajtás, gyere ki
Gyere a friss érre ki!
A fiúk a hideg vízben vígan lubicz-
kolnak,
A part mellett ki van kötve egy kicsike
csolnak.

Nossza rúgd le a ruhát
S be a vízbe, ucczu hát!
Ha hideg is ne félj tőle, nem vagy te
kisasszony,
A pajtások pajkossága vissza ne
riasszon.

Gyurka ugrik egy fejest
A habokba egyenest.
Petit Pali viszi hátán, Jancsi, Niki,
Dénes,
Pista, Zoltán — mind vitézek, egy se
nyaffka, kényes.

Pompás ez a mulatság.
Kik tehetik folytassák!
De vigyázzon kiki arra, ne menjen
a mélybe,
Tökkel ütött gyerek jut csak bolondul
veszélybe.

HABOZÁS.

(Képpel a ezimlapon.)

NAGY habozás, kétség, bosszuság és fél-
tékenység közt hánykódva ült Dezső
ott a padon. Fél kezével a könyvet tartotta,
fél kezével meg az édes almát. De sem a
könyvbe bele nem nézett, sem az almába
bele nem harapott. Csak pislogott oldalvást
és dörmögött.

— Már kétszer elolvastam, mégsem értem.
És ha tizszer olvasom is el, mégsem fogom
érteni. Eh, mért is nem figyeltem a tanár
magyarozatára! Ha most nem volnék ha-
ragba Jenővel, mindjárt segítene a bajo-
mon... ő már elkészült a leczkéjével; látom,
ott játszik a házuk előtt. Ha ezt az almát
neki adnám, talán kibékülne... de akkor
nem lesz oszonnám... Biz én inkább ma-
gam eszem meg, legalább nem koplalok...
ámbar ki tudja? ha holnap nem tudom a
leczkét, baj lehet belőle. Ejnye no!

Már ez igazán bajos állapot. Mi a fon-
tosabb? Megegye az almát s holnapra
készüljön a nagy bajra? Vagy háritsa el
a holnapi veszedelmet, de mondjon le a
mai almáról?

Igy is baj, úgy is baj. Egyik sem jó.
Ujra meg újra bele akart harapni az
almába, de megint csak nem tette. Talán mégis
csak kisebb baj, ha az almáról mond le.
Egy oszonna nem a világ, aztán meg elke-
rűli a szégyent holnap az iskolában, ráadá-
sul pedig visszanyeri a pajtását, kivel tegnap
játék közben pörölt össze.

Nagyot sohajtott, busan nézte sokáig
azt a szép almát, aztán keményen elszánta
magát és odasietett Jenőhöz. Békejebbot
nyújtott, felajánlva a jó almát a béke
zálogául, de kikötve egy kis segítséget
annál a nehéz leczkénél.

Jenő pedig — nagyot nevetett.

— Megsegítek én szívesen ingyen is,
mondá. Ha még haragudnám, bizony egy
almáért meg nem bocsátanék, de mert nem
haragszom, nem is szükséges, hogy meg-
fizesd a jó pajtási szívességet. Csak te
edd meg magad az almádat!

Dezső kissé megrüstelte a dolgot, de aztán a vigabb végén fogta meg újra.

— Tudod mit, Jenőcském? Hát ne úgy legyen, hanem osztozzunk a munkában is, az almában is. Te megfelezed velem a szabad idődet és segísz a leczkénél, én pedig megfelezem veled az almát. Jó pajtások közt így szokás.

És ilyen módon csakugyan minden jól végződött.

FORGÓ BÁCSI KOSARA.

VAN NEKI egy nagy kosara
Öblös.

Annyit fog, mint egy vászon zsák,
Köblös.

Csak hogy bele mind a foszlányt
Dobja,
Nincsen abban buzaszem, de
Polyva.

Jön a levél, sok százával
Dül be;
S ha megnézte, omlik be az
Úrbe.

Egyszer, hogy így végezi a
Postát,
A polyvához nem használva
Rostát:

Zirren-zörren, ... a kosár is
Mozdul ...
Jaj Istenem, ments meg minden
Rossztul!

Zirren-zörren ... ni, meg mostan
Reug is:
Megrémülne ettől még a
Szent is!

Már most mindegy! A kosarat
Kapja,
Kezével le a födelét
Csapja.

Hát szerelmes Jézuskám, mit
Láta?
Felé mosolyg egy kicsike
Lányka!



Kicsi lányka, a Viczájút
Tartva ...
Forgó bácsi szemet felejt
Rajta.

»Hát ki vagy te, kis leánykám,
Mondsza!«
»Nem ismer? Hisz' én vagyok a
Borcsa!«

Borcsa? Borcsa? ... Most ismert csak
Rája:
Boriska, a szomszéd kicsi
Lányka!

»Ejnye, erre-arra zuzom
Adta!«
S Borcsa fejét keze közé
Kapja.

»Meglakolsz most! Nem kísértsz te
Másson!«
S ... megcsókolta, nem egyszer, de
Százszor.



AZ ALVAJÁRÓ BÁBU.

— Beszélyke. —

DANIKA rábámult Irénkére, Irénke meg rábámult Danikára. Azután Danika a fejét rázogatta, Irénke pedig a vállát vonogatta.

Hogy Danika a fejét rázta, azzal nyilván azt akarta mondani:

— Nem ugy van az, Irénkém. Már ugy igazán nem lehet.

Az Irénke vállvonogtatása pedig azt jelentette: — Ha nem ugy van, akkor én már nem tudok semmi okosat gondolni. Ha nem hiszed, hogy ugy van, hát mondd meg, hogy van?

Ezt azonban könnyebb volt kérdezni, mint rá megfelelni. Pedig Danika már diák-sorban volt, két-három évvel öregebb Irénkénél és rendesen nagyon okosan meg tudott felelni hugocskája kérdéseire. De bezzeg nem tudott most, mikor Irénke azt kérdezte:

— De hát mit csinálhat az én Viczám éjszaka, mikor egymaga van ott a szobában?

Mikor Irénke legelőször kérdezte ezt, Danika nagyot nevetett.

— Ugyan hát mit csinál? Talán bizony tánczra kerekedik, vagy gyertyát gyújt és olvas, mert nem tud aludni? Jaj de bohókások is vagytok ti leányok azokkal a Viczakkal! Szinte elhiszitek, hogy élnek.

Nem, Irénke már eléggé nagyocska volt

s nem hitte. Eddig legalább nem hitte. De most nem mondom, hogy némi kétség nem támadt benne, hogy hátha mégis történhetik valami olyan csodálatos dolog. És őszintén szemébe mondta Daninak, hogy nagyon okos, tudós diáknak tartja ugyan, de hátha mégis ugy lehetne, hogy Danika sem tud mindent.



A NYÁR ÖRÖM (Lásd a 22. lapon.)

— Ha tudod, hát magyarázd meg. Tegnap este szépen lefektettem a Viczát ágyacskájába, de ma reggel nem ott találtam, hanem az asztalon.

— Mert ott felejtetted, szeleburdi hugocskám, felelé Dani nevetve. Este már bizonyosan álmos voltál és csak ugy álmatagon gondoltál rá, hogy le akarod fektetni a

bábut s aztán ugy vélted, hogy meg is tetted.

— Nem, nem! Világosan emlékszem, hogy igazán megtettem. És ez a csodálatos dolog már harmadszor történt. No, már háromszor egymásután csak nem álmodtam, hogy megtettem valamit, a mit nem tettem meg. Itt valami titokzatos dolog történik,

— Jól van, hát majd együtt fektetjük le.

Egyelőre megnyugodtak ennyiben s tovább játszottak az udvaron, kertben, mely a szép falusi ház körül elterült. Rendesen ugyan csak kifáradva tértek este a házba s ezért gyanakodott Danika, hogy csak mese az, a mit Irénke a bábu éjjeli sétálgatásáról beszél; mert Irénke vacsora után nagyon hamar elálmosodott.

Most azonban nem engedte Dani, hogy elálmosodjék. Neki, mint afféle diáknak nem szabad azt megengednie, hogy hugocskája holmi babonát higgyen. Ki fogja gyógyítani az ilyen nevetséges hiszékenységből; megmutatja, hogy nem csinál az az élettelen bábu semmit.

Vacsora után tehát elkíserte Irénkét a szobájokba, hol tanulni és rossz időben játszani is szoktak. Szigorú pontossággal végig nézte, amint Irénke lefektette a bábut az ágyacskába.

— Éppen így fektettem le tegnap is.

— Jól van jól, arról már nem vitatkozom. De most már látom és jót állok róla hogy holnap reggel éppen ugy találd itt a bábudat, ahogy most itt hagyjuk.

De hát kár volt oly nagyon jót állania. Másnap reggel együtt siettek oda és ekkor Dani már szinte jobban csodálkozott, mint Irénke. Mert a bábu nem feküdt az ágyacs-

valami boszorkányság... vagy mintha a bábu fölkelne éjjel és nem tudna visszatalálni az ágyába.

— Ugyan, hugocskám, ne csacsogj ilyen bohóságot. Meglásd, holnap reggel már hire sem lesz ennek a boszorkányságnak. Mert ma este magam fogok meggyőződni róla, hogy csakugyan helyére fektetted-e a Viczát.

kájában. hanem ettől jó messze a pam-lagon.

— Ez már furcsa! mondá meglepetve.

— Ugy-e? Ugy-e? szólt Irénke szinte összeborzadva kissé. Itt valami rejtélyes dolog történik. Te mindig nevensz rajtam, mikor tündérekről meg effélékről beszélek. Pedig hát mégsem lehet az máskép... Ez az én Viczám éjjel fölkel és ide-oda sétál. Talán alvajáró!

— Ugyan ne beszélj bohóságot! Az nem lehet.

— Mindig csak azt mondod: nem lehet, de megmagyarázni nem tudod. Hát én azt mondom, hogy hátha mégis lehet?

Erre rázta azután Danika oly nagyon a fejét és ekkor vonogatta azután Irénke a vállát. És ott álltak jó ideig, bámultak egymásra, bámultak a bábura. De végre sem lettek okosabbak. Dani pedig röstellni kezdte a dolgot. Vége lesz a tekintélyének a hugoetskája előtt.

— Majd gondolkozom a dologról, mondá végre.

Gondolkozott is. A legkeményebb lez-kén sem törte annyira a fejét. Végre is csak annyit tudott kisütni, hogy az egész talán csak egy kis fufang attól a hamis Irénkétől, aki meg akarja őt tréfálni és így fizeti vissza a kölcsönt. Mert ő is sok-szor megtréfálta Irénkét.

— Majd teszek róla! gondolá.

Este újra együtt fektették le a Viczát. S mikor aztán ők ketten is nyugalomra tértek közös háló szobájokban, ahol az öreg dadával aludtak, észrevétlenül becsukta az ajtót és a kulcsot a párnája alá rejtette.

— Így ni, hugoetskám! Most nem fogsz kiosonhatni, hogy a bábút kivedd a helyéről és engem bolonddá tarts.

Reggel arra ébredt, hogy az öreg dada haragosan zsémbel. Nem tudott dolgai után látni, csukva volt az ajtó. Erre ébredt föl Irénke is.

— Mindjárt kinyitom, szólt Dani. Én csuktam be. Volt rá okom.

A kulcs ugyanott volt a párna alatt, a hova tette. S Dani gunyos diadallal szólt:

— No, hugoetskám, most lássuk, sétált-e újra a te alvajáró Viczád. Százba fogadok egy ellen, hogy most ott fekszik szépen.

Ezt a fogadást ugyancsak elvesztette volna. És ugyancsak hüledezett, mikor látta, hogy a bábu megint nem fekszik az ágyacs-kájában, hanem a szoba közepén hever.

Most már kifogyott Danikának minden tudománya. Már nem tudta, mit gondoljon. Röstellte, szégyelte, de végre maga is olyan-formát gondolt, hogy hátha mégis Irénké-nek van igaza... hátha mégis vannak rejtélyes tündéri dolgok, s az a bábu valami elvarázsolt lény? Ki tudja, ki tudja!

A becsukott ajtó s a dada zsémbelése révén azonban a mama is hallott valamit róla, hogy itt valami történt. Kikérdezte a két testvért, s Irénke most már határozottan a mellett maradt, hogy az a Vicza valami elvarázsolt királykisasszony, aki éjjel fenn jár. És Dani sem szólt már ellene, előadván a mamának, hogy ez a csodálatos dolog már négy vagy öt éjjel ismétlődött, pedig ő a leggondosabban ellenőrzött mindent.

— Már itt valami csoda történik, az bizonyos!

A mama kissé mosolygott, de aztán eléggé komolynak találta a dolgot. Először is bement oda a szobába, jól körülnézett. aztán így szólt:

— Érthetetlen, az igaz; de majd megértjük az este. Nem jól fogtatok a dologhoz. Tudjátok, mit kellett volna tennetek?

— Mit, kedves mama?

— Meglesni, hogyan is sétálgat hát az a Vicza.

— Igaz a! Jaj de érdekes lesz! Ma este meglessük ugy-e?

— Meg. De ne szóljatok senkinek.

Dehogy szóltak! Csak egymás közt sutogtak és találgatták, milyen csoda meglepetést fognak látni. Alig várták az estét, szinte játszani sem tudtak egész nap.

Végre beesteledett, megvacsoráltak, az éj leszállt s mindenütt csönd uralkodott. A Vicza szobájában is. Pedig ott hárman is voltak. Az ablak mellett meghuzódva ültek a sötétben a mama és Dani meg Irénke. Nem volt most álmos még Irénke sem. Inkább borzongva leste, mint fog majd valami tündéri fény fölwillanni s mint fog a bűvös szózatra az elvarázsolt Vicza talpra ugrani.

A fény nem akart fölwillanni. E helyett azonban nemsokára egy kis zörej, kaparászás, kapaszkodás hallatszott a nyitott ablakon kívül. Irénke majdnem fölsikoltott és, mi tagadás benne, Danika is megborzongott egy kicsit. S merően odanéztek mindnyájan az ablak felé.

Ott csakhamar megjelent két kéz, aztán egy fej és végre a félhomályban láthatóvá lett egy — fiu, ki ovatosan leereszkedett a szobába. S egyenesen a bábu felé indult. De alig tett egy lépést, már rémülten fölsikoltott, mert a mama megragadta és egyuttal így szólt:

— Dani fiam, gyujtsd meg a gyertyát!

A gyertya világánál aztán Irénke és Danika bizony nem láttak se tündért, se

csodát, hanem ráismertek Gyuriczára, egy a falu alsó végén lakó szegény özvegyasszony fiára.

— Oh, hát te jártál itt! szólt Dani mérgesen. No lám, hát tolvaj!

A fiu, ki eddig sápadtan állt ott, szomoruan szólalt meg:

— Nem vagyok tolvaj, nem, nem vagyok tolvaj! Hiszen mindig visszahoztam a bábút reggelre, mikorra Irénke kisasszony fölkel. Oh, kérem szépen, ne büntessenek! Ugyis mindig féitem, hogy egykor majd rossz vége lesz!

— De hát mi jutott eszedbe, hogy napok óta ilyen vakmerő játékot üztél itt a házamban? kérdé a mama szigoruan.

— Nem játékból tettem... szegény Rózsika kedvéért szántam rá magamat. Nagy betegen fekszik a szegény kis hugom és jó anyácskánk már alig áll a lábán, hogy éjjel nappal ápolja. Szegény Rózsikát hol a forróság égeti, hol a hideg rázza és mindig este kezd nyugtalankodni, sir, jajgat, nem tud elaludni. Egyszer azzal biztattuk, hogy szép bábút kap, ha nem sir. Hát azóta meg a bábuért sirt, pedig anyánk nem veheti meg, mert doktorra meg patikára sem jut. Hát én a minap, hogy Dani urfinak azt a nagy csigát hoztam, megláttam itt a bábút és aztán észrevettem, hogy ez az ablak a kertre nyitva van... És... és aztán este... elvittem a bábút Rózsikának... ő meg mindig úgy örült, hogy nem sirt, nem panaszkodott, csakhogy nála hagyjuk. Mindig el is aludt és akkor aztán hajnalban visszahoztam. Ne csukasanak be, kérem... hiszen nagyon vigyáztam a bábura, csakhogy reggel már nem mertem belopózni... csak bedobtam, de nem történt semmi baja... És szegény

Rózsika ugyis olyan szomorú lesz, hogy nem kapja többé... a szomszédok pedig azt mondják, hogy talán már nem is él sokáig...

A szegény fiu sirva fakadt. Irénke és Danika zavartan bámultak rá, aztán a mamára néztek. A mama pedig most már éppen nem mutatott szigorú arcot, hanem könnyezve mondá:

— Szegény gyermekek!

Több se kellett Irénkének. Biz ő is könnyezni kezdett, oda szaladt a bábuhoz, fölkapta s így szólt:

— Mamácskám, édes mamácskám, ugy-e elviheti Gyuricza ma is a bábút a szegény beteg Rózsikának! Ne szomorkodjék szegényke! És én, ha mamácskám engedné, véggép oda is ajándékoznám neki.

BÜVÉSZET.



A POHÁRBA ZÁRT PÉNZDARAB. (Lásd a 29. lapon.)

— Tedd meg, kedvesem. Vidd, Gyuricza. Azt nem jól tetted, hogy az ablakon lopva másztál be; de igaz szeretetből tévedtél e hamis utra és jól látom, mindig tiszta volt a szándékod, hűségesen visszahoztad, a mit elvittél. Csakhogy őszinte kéréssel könnyebben elérted volna.

— Nem mertem...

— Tudom. No, ne félj, nem lesz semmi

bántódásod. A bábút add Rózsikának, most már az övé. Holnap majd ellátogatok hozzatok, talán még mással is segíthetünk. Most pedig az ajtón menj ki.

Másnap Irénke is elkísérte a mamát a szegény kis beteghez, ki akkor is magához ölelve a Viczát, bágyadtan szendergett. Gondoskodtak aztán orvosról, patikáról és Rózsika lassan-lassan meggyógyult.

Iréne persze kapott a mamától szép új bábut, de még sokáig emlegette a régit. Danika pedig tréfásan mondogatá:

— Különb volt a régi, az alvajáró elvarázsolt királykisasszony. Az kifogott még rajtam, a diákon is!

a pohárból, de úgy hogy hozzá ne nyuljon és a forintos ott maradjon a helyén. A poharat nem szabad sem kézzel érinteni sem fölfordítani, ami különben hiábavaló is volna, mert akkor a forintos gördülne ki először.

Ha a próbálkozó sokáig nem boldogul és lehetetlennek mondja a dolgot, megmutatod,

BÜVÉSZET.

(Képekkel a 28. és 29. lapokon.)

A pohárba zárt pénzdaráb.

VÉGYelő olyan kis talpas poharat, amelyből csemegebort vagy szilvóriumot szoktak inni s a melynek a belseje lefelé mindinkább keskenyedik. A pohárka belsejébe fektess vízszintesen egykönnyű kis pénzdarábot, pl. egy ezüst tizeskét. Ha a tizeske már jócskán megkopott és vékony, a produkció annál könnyebben sikerül. A tizeskét elhelyezvén, fölébe egy nagyobb pénzdarábot, pl. egy ezüst forintot fektess a pohár belsejébe. A pohár széle és a forintos közt egy kis hézagnak kell lenni, vagyis a forintos ne takarja be a poharat, mint valami fedő, hanem szintén bent legyen.

A tizeske ekkép teljesen el van zárva a pohár mélyében. Most már odanyujtod valakinek, aki nem ismeri a nyitját és fölszólítod, hogy a bezárt tizeskét szabadítsa ki

BÜVÉSZET.



A FELSZIVOTT PÉNZDARAB.

milyen egyszerű a megoldás. Teljes erődből ráfujsz a pohárban fönt levő forintos szélére. A forintos föl fog egyenesedni s éllel fog állani; ugyanekkor pedig az erős légnyomás az alatt nyugvó tizeskét kilöditja a pohárból. Egykét pillanat múlva a forintos némi ingadozás visszahanyatlik vízszintes fekvő helyzetébe.

Ez a produkció egészen könnyű, de egy kicsit gyakorolni kell a fuvás módját. Mielőtt tehát mások előtt bemutatnád, jól gyakoroldjad be.

A felszivott pénzdaráb.

Ha a kezedet félig vízbe mártod, úgy látod, mintha hirtelen elferdült volna. Az ujjaid, a karod nem nyulnak le egyenes folytatásaképp a szabadon hagyott résznek, hanem mintha fölfelé elgörcsültek volna. Ez érdekes tünemény a sugártörés tör-

vényén alapszik, vagyis a víznek azon a sajátságán, hogy a benne levő tárgyakat nem pontosan azon a helyen mutatja, ahol vannak, hanem valamivel följebb. Később, majd ha felsőbb osztályokba fogtok járni, többet is fogtok tanulni e tüneményről. Most elég ennyit tudnunk, hogy megtréfáljunk egyik másik pajtást, aki ezt a tüneményt még nem figyelte meg és az okát nem tudja.

Valamely át nem látszó (tehát nem üveg) edénybe vizet föltünk és pénzdarabot dobunk bele. Aztán oda ültetjük pajtásunkat az asztalhoz és fölkérjük, helyezkedjék úgy el, hogy az edényben levő pénzdarabot egészen lássa ugyan, de éppen csakis hogy a pénzdarabot lássa, más szóval, hogy ha a szemeitől egyenes vonalat gondolunk, ez a vonal a pénzdarabnak a néző felé eső szélét érje. A rajz ezt világosan föltünteti.

Még felszólítjuk a nézőt, hogy az ilyen meghatározott helyben mozdulatlan maradjon, aztán egy kis kézi szivattyút veszünk elő s azt mondjuk:

— Ime látod, milyen szűk kis nyílása van ennek a szivattyúnak. És én a tálból azt a pénzdarabot mégis bele varázsolom a szivattyuba, azon a piczike lyukon fölszívom. És a mikor tetszik, megint visszavarázsolom a tálba.

S a vízbe mártva a szivattyút, fölszívjuk a tálból a vizet. Amint a víz onnan eltűnt, a mozdulatlan helyzetben ülő néző nem látja többé a pénzdarabot.

A szivattyuból aztán visszaboocsátjuk a vizet az edénybe s ime, a pénzdarab ismét látható, mert a víz fénytörése a pénz képét újra abban a magaságban mutatja, mely egy vonalba esik a néző tekintetével.



EGY JELES MÁSZÓ.

— A koala. —



VANNAK az állatvilágban hirneves kuszómászó művészek, akiket mindenki ösmer, ha másból nem, legalább rajzból és leírásból. Nálunk a mókus, menyét, vadmacska jeleskednek a fákon, a déli országokban pedig különösen a majmok. De vannak jeles mászók olyanok is, akik szerény ismeretlenségben éldegélnek, pedig bátran versenyezhetnének a híres mászókkal. Ilyen kevéssé ismert kitünő mászó-művész a *koala* is, melyet mai rajzunk mutat be.

Aki ránéz, alig hinné el. Inkább esetlen, idomtalan, nehézkes állat, nem olyan nyulánk, mint a majom vagy a mókus. Kurta zömök lába van és kurta füle; farka meg éppen nincs. Valami kisebb fajta medvéhez hasonlít, pedig inkább a kenguruk családjával van atyafiságban és ott is él, ahol ezek: Ausztráliában.

De míg a kenguru a földön ugrálva él, a *koala* csak éjjel sétálga a sík földön, gyökereket kapargálva ki erős körmeivel. Igazi lakása fönn van a fákon és legkedvesebb eledele a falevél. Bámulatos, hogy a körülbelül két láb hosszú, szürkés szőrű, nehézkesnek látszó állat mily ügyesen kuszik a legmagasabb fa vékonyka ágaira. És mert könnyen el tud menekülni, nem is igen fél az emberektől; csak akkor óvatosabb, mikor kicsinyére kell gondot viselnie. De ezzel is könnyen boldogul. A még ügyetlen gyöngye *koala*-kölyök fölmászik az anyja hátára és jól bele csimpaszkodik

ennek a szőrébe s így nyargalásznak a fákon, míg nem rövid idő alatt a fiatal *koala* is bele tanul a mászó mesterségbe.

A benuszülöttek nagy kedvvel vadásznak a *koalára*, melynek husát jóízűnek tartják. De nem könnyen jutnak hozzá. Mert a veszedelem láttára a *koala* gyorsan fölsiet a legmagasabb fák legtetejére s meglapul a lomb között. Puskájok az ausztráliai bennszülötteknek nincs, tehát utána másznak a kiszemelt zsákmánynak a fára. De a *koala* sokszor olyan vékony ágra kapaszkodik, mely az embert meg nem bírja. S ha közel, doronggal dobálják, mégsem kaparíthatják meg egyhamar, mert a *koala* rendkívül szívós; még súlyosan megsebesült állapotban sem ereszti el az ágat, melybe bele kapaszkodott.

Ha pedig a fák sűrűn állanak egymás mellett, ügyesen átsuhan egyikről a másikra akár a mokus, és csakhamar eltűnik a vadászok szeme elől.

OSTOR ÉS CZUKOR.

NLÁKGYEREK koromban történt ez a kis eset, de még ma is élénken emlékszem rá.

Atyám dolgozószobájában üldögélve olvastam valami szép történetet. Szabad volt üres óráimban ott olvasgatnom a könyveket, melyeket atyám megjelölt, csak csendesen kellett lennem, hogy atyámat ne zavarjam a dolgában.

Akkor délután mely csöndben olvasgattam, mikor egyszerre nagy lárma hangzott az ablakunk alatt. Durva szitkozódás, lödögés, kocsinykorgás, ostorsuhogás. Atyám kissé bosszusan pillantott fel, aztán tovább irt; de én nem birtam a kíváncsisággal s az ablakhoz siettem. Nagyon kellemetlenül hatott, amit láttam.

Egy nagyon megrakott szekér állt épp a házunk előtt. Csak egy ló húzta, — azaz épp azért volt a nagy lárma, mert nem húzta. A ló megcsökönysödött s nem akart mozdulni. A kocsis, egy izmos, szalas, durva képű ember, dühösen rángatta a gyeplőt s egyuttal keményen vagdosta

ostorával a lovat. De a ló csak annál csökönnyösebben ágaskodott, inkább még hátrafelé tolta a kocsit. A bős kocsis leugrott s zablájánál fogva ránczigálta a lovat, és még keményebben ostorozta. Mind hiába. Egész csődület támadt, az emberek összefutottak, kiabáltak, többen pedig segíteni akarván, versenyt ütöttek a lovat, mely azonban csak még makacsabban kapálózott és nem mozdult előre.

A nagy lárma atyám is oda jött az ablakhoz és néhány pillanatig nézte a ló és kocsis küzdelmét.

— Szegény lovacska, hogy verik! mondtam sajnálkozva. De mért is olyan együgyű és makranczos!

— Persze, persze, felelé atyám. De így nem boldogulnak vele. Eredj csak, fiam, a mamához és kérj néhány darabka cukrot.

Mihamar előhoztam a cukrot, atyám átvette és kiment a lármas csoporthoz. Én persze vele.

— Tegye félre az ostort, monda atyám a dühögő kocsisnak. Majd én teszek próbát.

Odalépett a lóhoz, megveregette, megsímogatta a nyakát, fejét, aztán egy darab cukrot tartott eléje. Akármilyen haragos volt is a megkínzott ló, a kedves csemegének nem birt ellenállni. Elvette az eléje tartott tenyérről és jóízűen ropogtatta, miközben egészen megfélekedezett a rugdalózásról. Az első darab után következett a második s mikor még harmadikat is kapott, egészen barátságosan nézegetett atyámra.

Atyám ekkor nyugodtan megfogta a zablájánál.

— No, most már gyi te! Gyi!

S a ló nekifeszítve inait, nem várva több biztatást, megindult és szépen odább húzta a nehéz terhes szekeret.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XLIV. köt. 25-dik számában közölt képrejtvény megfejtése:

A haza mindenek előtt.

Helyesen fejtették meg: Zsarnóczay Ilonka, Zsoldos Miklós, Váczy Annika, Keleti Magda, Prager Jenő, Laboda Margit, Fülöp Etelka

és Kálmán, Burián Erzsé, Forster Tibor, Reinitz Janka, Máder testvérek, Frankl Paula, Andretti Sarolta, Wurm Géza, Fleischmann Rózsa, Filipp Janika, Volarich Iduska és Imike, Augenfeld Pista, Schwartz László, Herz Antal, Várad Gyula, Neumann testvérek, Krug Mária, Pollatsek Jolán, Fischer Lajos, Stokowski Bruna, Bayer Feri, Kerner Jenő, Oláh Szidi, Hirschler Jolán, Stern Erzsike és Sándor, Mohilla Rezső, Károly és Ernő, Faludy Mariska, Kiss Sára és Lajos, Déri Zsófi és Géza (az említett gyűjteményt küldheted *F. b.*), Kleeberg Géza, Latinovits Endre, Tauber Margit, Moesz Izabella és Ilonka, Weisz Irénke, Hajós Anna, Csathó Kálmán, Barta Jani, Patterson Margit és Orsolya, Popovics György, Herczinger Ilonka, Polgár Juliska és Margit, Détsky Stefánia és Károly, Jaulusz Ella, Schüller testvérek, Gyémánt Ilona, Gerde Oszkár, Fráter Ágnes, Fürth testvérek, Magassy Aranka, Just Krisztina és Ilona, Szögyény Gábor, Bretschneider Paula, Fábian testvérek, Tichl Leona, Blumenstock Elek, Kund Margit és Mariska, Késmárki Anna, Dunki Mari, Papp Mari, Király Róza, Ajtai Ida, Erdélyi Vilma, Bedő Juli, Lőrinczi Juli, Beöthy Katicza Molnár Anna és Viktor, Gomperz Margit, Waldmann Jenő és Miklós, Klein Pál, Sárffy Tibor és Alfréd, Schwartz István, Neuwelt Irma, Taubner Margit (hiányosan), Schönberg Zoltán, Csikvári Ernő, Steiner János, Vitályos Emma, Baum Róza és Miklós, Bärkányi Ödön, Szét Piroška (részben), ifj. Bolyó Károly, Ember Pista, Sibilla Jenő, Békesi Imre.

A jutalom kisorsolása szabályszerűleg megtörténvén, nyertes lett *Klein Pál Székes-Fehérvárrt*, kinek a jutalomkönyvet (*»Rüstig Zsigmond, az új Robinson«* Marryat után magyarul *Dr. Dulácskától*, 94 képpel) a kiadó-hivatal megküldi.

*

A »KIS LAP« XLIV köt. 24-dik számában közölt jutalom-feladványra dolgozatokat küldtek meg: Kaminszky József, Baum Miklós, Márton Erzsike és István, Ringenbach Ilonka, Schlesinger Szidi és Gyula.

KÉP-REJTVÉNY.



A megfejtők névsorából elsőnek kihuzott, kapja jutalom-nyereményül a következő diszes könyvet:
„Gyermekek könyve.“

Kemény díszkötésben 30 színezett képpel s egy kórajzzal.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Szong Lilla. Csak bátran közeledjél fel, ha ott meglátsz. Igen szívesen beszélgetek veled, aki már kedves levelével is rászolgáltál a legszívesebb viszonzásra. — **Kármán Miklós.** Ügyesek. Besoroztam. — **ifj. Bolyó Károly.** Örvendek rajta, hogy neked is, Pálma hugoskádának is a kedvében járhattam. — **Rothfeld testv.** Neveded és fogyó betűk minden magyarázat nélkül. Értelme pedig: *»Petőfi Sándor.«* Erre a megfejtésre nincs aki rátérjen. Minden feladványt meg is köll szerkeszteni. — **Babó Ida.** Igen jól tetted, hogy megszólamlottál te is. Mindig szíves fogadtatásra számíthatsz. — **Gomperz Margit.** Más a magánlevél, s más a »Forgó bácsi postája.« Levelked különben a szeretetreméltó szerénység nyilvánítása, ami különösen illik a kis lánynak, jobban a legszalagosabb ruhácskánál. — **Tálasz Kornélia.** Nem is vártam másként, mint hogy a vizsgálataidat jó eredménnyel végezzed. Ami a másikat illeti: én is szebbnek vallom, ha más dicsérei a *»Kis Lap«*-ot. A dicsékedet nem szeretem. — **Springer Stefánia.** Valóban nagyra lehetsz iskolai sikerreddel. Végig jelest mutatsz fel s hegyibéje még a kitűzött jutalmat is kivittad magadnak. Már most bátran elmondhatod: a magad emberiségéből járatod a *»Kis Lap«*-ot. — **König Dénes.** Az számtalanszor megtörténik, hogy ugyanegy dolgot több laphoz küldenek be s megjelenik itt is, ott is. — **Schlesinger Szidi és Gyula.** Örömmel vettem tudomást róla, hogy Gyula oly jeles bizonyítványt és egyuttal jól megérdemelt jutalmat kapott. Bizonyosan a Szidi vizsgálatának is olyan szép sikere lett volna, ha a járványos betegség miatt el nem marad. De azért nem úgy van ám az, hogy »kárba veszett« a fíradozás. Dehogy veszett. Igazi jutalma, gyümölese megvan, magadban hordozod; ez a gyümöles: a tudás, ismeret, melyet megszerezteél s melynek egész élteden át sok hasznát fogod látni. Vidám szünetelést kívánok nektek a derék munkásság után.

ROVÁS.

S. W. és L. megfejtését, a levelök gondatlan külső alakja miatt, nem vehetem figyelembe. *F. b.*

»JÓ SZIV.«*)

A Szünidei gyermektelep részére *Schmidl Imre* rendezte színi előadásból 3 fnt 30 kr.

*) A kegyes alakozások hovatartására nézve mint eddig magamnak tartottam fenn a rendelkezést: ezután is legjobb belátásom szerint oda fogom fordítani, ahol a legnagyobb szükségét látom. A veszprémi tűzkar-vallottak, a felebaráti szeretetnek bőséges jeleiben részesültek már, míg a téli fagyban éhez és fázó, a nyári hőben éhez és fülő nagyvárosi szegény fincskák és leánykák állandó tárgyai a könyörületnek. Azt hiszem, minden adakozó kis olvasóm szíve szerint cselekszem, amiótt ezuttal a fenn kitétt ezélnak juttatom illőreiket. *F. b.*